

معلمان شاد

© مونس یازکی

تازه آغاز راه بود. فایل‌ها را بارگذاری کرده بود، ولی حدود ۲۵ دانش‌آموز کلاس از ۳۶ دانش‌آموز پیام گذاشتند که فایل برایشان باز نشده است یا باز نمی‌شود یا با سرعت بسیار کندی در حال بارگیری است. با کمال ناباوری دیدم که معلم نازنین مدرسه‌مان پیش‌بینی این موضوع را کرده و با نرم‌افزار دیگری روی فایل کتاب تدریس کرده است تا در حجمی بسیار کم بتواند آن را بارگذاری کند. چقدر ناراحت شدم برایش! چقدر می‌تواند طاقت‌فرسا باشد که تو بدون داشتن دانش کافی و تنها با تلاش خودت، برای یک عنوان ساده، دو نوع محتوا آماده کرده باشی!

تدریس که تمام شد، تنها پنج دقیقه از زمان کلاس باقی مانده بود تا دبیر

← امروز از ساعت ۸:۳۰، با یکی از دبیران مدرسه در تدریس برخط همراه شدم؛ دبیر ریاضی پایه نهم. دبیر مربوطه کلاس را با یک جمله انگیزشی آغاز کرد که به نظرم جالب آمد. بعد، از طریق بات (bot) حضور و غیاب، فرصتی چنددقیقه‌ای را برای حضور و غیاب دانش‌آموزان تعیین کرد و یک حال و احوال‌پرسی مختصر. زمان کلاس‌های برخط بسیار کوتاه است و او در زمان ۳۵ دقیقه کلاس، کلی کار برای انجام داشت. برای تدریسی که به‌طور معمول شاید می‌توانست در یک کلاس حضوری در زمانی حدود ۱۵ دقیقه با آرامش و راحتی انجام شود، چندین محتوا تولید کرده بود؛ محتواهایی که می‌دانستم خودش با زحمات فراوان آموخته تا آن‌ها را بسازد.

دیدم که تعدادی تکلیف مشخص کرد و خواست دانش‌آموزان تا ساعت پنج عصر برایش بفرستند که بتواند تا کلاس بعدی اشکالات آن‌ها را مشخص کند. در پایان برای جلسه بعد امتحان در نظر گرفت و به دانش‌آموزان گفت برای امتحان تشریحی آماده باشند.

بعد از پایان کلاس، از همکارم پرسیدم چرا از مدل‌های آزمون‌های چندگزینه‌ای استفاده نمی‌کنید؛ هم راحت‌تر طراحی و هم راحت‌تر تصحیح می‌شوند. او گفت با وجود راحتی مدل چندگزینه‌ای، در درس‌هایی مانند ریاضی نیازمند این هستیم که بدانیم دانش‌آموز چگونه و از چه راهی به نتیجه رسیده است. بنابراین، با وجود اینکه تصحیح آزمون مجازی بسیار سخت و وقت‌گیر است، ترجیح می‌دهم عمق دانسته‌های دانش‌آموزانم را بیازمایم.

با یک محاسبه سرانگشتی و با این روال کند و ضعیف زیرساخت، پیداست این معلم، نه ۲۴ ساعت، که برای این ۲۴ ساعت چیزی حدود دوبرابر باید زمان بگذارد تا بتواند علاوه بر رفع سختی یادگیری مجازی، خلأهای ناشی از ضعف شاد را نیز پاسخگو باشد.

چه فشار و سختی مضاعفی بر شانه‌های این عزیزانم سنگینی می‌کند؛ از سوی دیگر، چقدر ناراحت دانش‌آموزان شدم! چقدر دغدغه داشتند! اصلاً آرام و قرار نداشتند! به‌طور دائم نگران بودند نکند چیزی را جا انداخته باشند یا صدایی را نشنیده باشند! تازه، از سختی باز کردن فایل‌ها در شاد به معلمشان شکایت می‌کردند، چرا که او را نماینده این شبکه می‌دانستند. به‌طور مرتب تأکید می‌کردند: خانم فقط همین فایل‌ها بود، یا من دریافت نکرده‌ام؟ همین ۱۰ صوت بود یا باز هم بوده؟

این تنها یک کلاس بود از هزاران و میلیون‌ها کلاس در سراسر کشور و ۳۶ دانش‌آموز از میلیون‌ها دانش‌آموز، با مشکلاتی شاید بیشتر. شاد کار بزرگی در عرصه آموزش و پرورش کشورمان است. فضایی را که نیازمند آن بودیم، بحران کرونا باعث تعجیل در ظهورش شد. ولی این فضا مشکلاتی دارد و از همه مهم‌تر، پایین بودن ظرفیت آن است. شاید لازم بود به‌گونه‌ای طراحی شود که پاسخگویی تعداد بالای دانش‌آموزان و فایل‌های پر حجم باشد! شاید بسیاری از این مشکلات به سرعت اینترنت در سطح کشور وابسته باشد که لازم است با تفاهم‌نامه‌ای بین آموزش و پرورش و وزارتخانه‌ها و سایر نهادهای مربوط حل شود، ولی با تمام این تفسیرها و مشکلات، باز هم معتقدم، باید بر استفاده از این شبکه پافشاری کرد، زیرا باز بودن فضای اندروید، استفاده از سایر فضاها را برای تدریس و استفاده دانش‌آموزان پرخطرتر می‌کند. شاید این بزرگ‌ترین حسن شاد باشد که اگر فرزندانمان ساعت‌ها هم در آن فعالیت داشته باشند، نگران دسترسی‌شان به مطالب و محتواهای نابهنجار نیستیم و اشتراک‌گذاری مسائل شخصی در آن بسیار به ندرت اتفاق می‌افتد. از سوی دیگر، در شاد کنترل فعالیت‌های دانش‌آموزان کاملاً شدنی و ممکن است.

به هر روی، شبکه آموزش دانش‌آموزی نیازمند همکاری دسته‌جمعی است؛ از سطوح تصمیم‌گیری تا سطوح اجرایی در مدرسه. سطوح تصمیم‌گیری کلان باید درصدد رفع مشکلات آن باشند و از کارکنان مدرسه به‌طور کامل حمایت کنند و سطوح اجرایی باید در صدد استفاده حداکثری از تمام ظرفیت‌ها و قابلیت‌های موجود در شاد باشند.

بتواند به سؤالات دانش‌آموزان پاسخ بدهد. تنها توانست به سؤال یک نفر پاسخ بدهد، چون پاسخگویی در بستر شاد، با این سرعت کم بارگذاری، بسیار رنج‌آور و وقت‌گیر بود. صدای اعتراض بچه‌ها بلند شد که خانم، ما هم اشکال داشتیم. دبیر مجبور شد برای پاسخگویی، بعد از زمان کلاس‌های مدرسه، از ساعت ۱۲ به بعد، زمانی را مشخص کند تا بتواند پاسخگویی سؤالات دانش‌آموزانش باشد و من